ca efformans, ut horum beneficio quicquid esset succulenti in cibo uentriculi opera elaborato, id ad iecur sanguinis officinam duceretur. Deinde ut fæces & quæ suctui inepta essent, debitè excernerentur. Postremum etiam coquendi alterandiq; ui modica nonnihil intestina prodesse, Natura uoluit, ut à uẽtriculo scilicet prius confecta absolutius paulùm emutarentur. Atque ad hos sanè scopos illa respiciens, intestina artificiosissimè fabrefecit. quod enim præcipuè neq; gratia eductionis excrementorum, neque concoctionis, sed ut id quod in cremorem uersum est, per uenas assumptum in iecur totum deferatur, intestina ad eum quem diximus modum, fabricata sint, coniectare licet permultis. Primò quidem, quòd in nullo animali constructus sit uentriculus illis organis contiguus, quibus egerendo idem expurgatur. quamuis non impossibile esset, uentriculum ad anum usque extendi. Deinde, quod plurimis animalibus intestina in multos frequentesq; gyros & anfractus inuoluuntur. Postremò, quòd constet uentriculum cibum non antea demittere, quàm perfectè illum confecerit. Ventriculum igitur sedi non esse contiguum, aut illi recto saltem meatu ductu'ue iunctum, liquidò commonstrat, aliud concoctionis esculentorum, aliud uerò redditionis digestionisq;, aut ut Græci dicunt, ἀναδόσεως & organum fieri oportuisse. Quippe si idem omnino existeret, metuendũ esset, ne frequẽter uenæ crudum incõcoctumq; assumerẽt cibum: qui postmodum à iecore malè confectus, homini inutilis noxiusq; foret. Sed & redditionis instrumentum, quod non rectà à uentriculo ad anum extenditur, sed quàm plurimis orbibus & anfractibus spirisq; (ne ocyus hominis nutrimentum non exuctum elabatur) inuolutum uisitur, nunc dicta confirmat. Si enim alius uenter uẽtriculo succederet, essetq; ille redditionis, sicut hic concoctionis est, promptuarium, nequaquam exiguo tempore & plurimum alimenti per uenas frequentes in iecur susciperetur. Nunc autem per innumeras uenarum soboles, ex uarijs illis copiosisq; intestinorum anfractibus, quicquid succulenti à uentriculo confectum est, in iecur promptè transsumitur. Aliàs uerò si raris uenarum orificijs parum cibi in cremorem uersi, continuò incideret, tarda & diuturna succederet digestio: quum necessarium sit, ora uasorum elaboratum succum tangere. Si uerò alter magnus uenter priori subtenderetur, cibus omnino modicam eius uentris sedem tangeret, solam nimirum eam cui proximus attiguusq; suis parietibus esset. Plurima uerò cibi portio, quantacunq; scilicet esset in profundo, seu medio eius uentris spacio, uenarum apprehensiones suctusq; effugeret. Sed nunc demũ transitus angustia cibum in exiguas cõminuens particulas, cogit ut is propemodum totus tangat intestinorum tunicam, ad quam uenæ suis osculis hiant. Et si quid in transitu primi anfractus, uasorum ora in internam intestinorum sedem hiantia effugerit, per secundum quidem tangit: & si hunc præterlabatur, tum omnino per tertium, aut quartum, uel alium eorum anfractuum qui frequentes numerosiq; subsequuntur, ut tandem nullus effugiat, aut lateat, aut excidat cibus ad nutritionem utilis, quando lege Naturæ & morbo liberum corpus dispensatur. Intestinorum itaq; anfractus, ut quicquid succulenti humidiq; in confecto à uentriculo cremore esset, uniuersum distribuatur, comparati sunt. Et id præcipuè tenuium intestinorũ munus est. Crassa enim, & si ipsa quoq; ad succorum distributionem conducant, peculiariter tamen eò conferunt, ne continuò, sed per longa interualla egeramus. Hæc enim tanquam uenter aliquis siccis excrementis, uti uesica urinæ, subijciuntur: unde etiam inferiorem uentrem ea nonnulli appellarunt. In his namq; excrementa ita colliguntur, ut repente uniuersa simul educi queant: ita tamẽ, ut & hinc aliquis homini usus accedat. quippe si gracilium intestinorum suctum aliquid præterfugerit, quum longiori mora excrementa in crassis intestinis resideãt, ipsorum uasa id exugunt. Ad hæc, quo maior adhuc esset cõmoditas moræ ciborum per eos anfractus delabentium, quandam alterandi concoquendi'que uim toti intestinorum generi Natura indidit. Quamuis quum prorsus impossibile sit, non adesse unicuique animalis particulæ uirtutem quampiam alteratricem, & non absit longè, parum'que à uentriculo intestinorum substantia: necessarium sanè est, & uirtutem alteratricem ijs inesse, & uentriculi uiribus consimilem, & proinde in ipsis quoque intestinis cibum concoctionem aliquam suscipere est quàm manifestissimum. Quod autem commemoratis iam usibus, quæ de intestinorum constructione suprà scripsi, omnia competant, obiter quoque nunc subnectam. Hæc itaque ad uentriculum statim, à quo cibum accipiant, opportunè locantur. [x] Duodenum uerò etiamsi id fuisset utile, in nullos tamen anfractus ducitur, quòd sub uentriculo, quà fertur, nullam omnino uacuam sedem obtineat, in qua aptè in gyros flecti queat: deinde quòd [y] portæ uenæ à iecoris cauo prodeunti cedere oportuerit. [z] Ieiunum uerò & ilium mediam uentris sedem iustissimè occupant, quòd in ibi mesenterij [a] centro sint proxima, breuissimo'que ductu & uenæ portæ rami, & arteriæ magnæ propagines illis hîc diffundi possint. Porrò de [b] coli situ nimis quàm miserè se torquent dissectionum professores, quòd id quum excre-

Situs intestinorum ratio.

x 27 fig. ab l ad K.
y 12 fig. n
z 27 fig. k K per uas ex anfractu tãdẽ ad m a 10. u fig. L.L.
b 6. 8 fi. N, P, Q. R, T.

excrementorum uelut quoddam sit promptuarium
porrigi conspiciant. ac alius quidem quia id fæces
uentriculum ferri uult, ut illius uicinarum'que part
assumat. Alius sub iecoris cauo colõn deduci cont
bilis, incitando excrementorum egerendi uim felici
& interea nemo animaduertit, colon mesenterij ce
neque id uenæ portæ ramos cauo iecoris proximo
exugi deceat amplexetur. Vt itaque [c] grandior de
ctu gracilibus intestinis insereretur, ac succinctior
testinum gracilibus cedit, ac ueluti per distantia ma
que hac etiam occasione id præcipua sua portione
autem intestinum illic commodissimè reponitur, q
tandem queat. Forma autem tereti in hoc intestina
iurijs occursantibus exposita. At angusta sunt gracil
rum tunicis, adeo'que ipsorum uasis tangatur. Cra
do, ut multa colligere possint, ac ne frequentiùs eger
facilè quæ continet amplectente, & rursus à cont
gunt tunicam, ut iniurijs innoxiè ferendis magis
testinorum difficultatibus, alijsq; diuturnis affectib
nonnulli euadunt. Porrò interior gracilium musc
mollior est, quòd nulla aspera intrita'ue illa, sicut h
tunica interiore uentriculi minus carnosa est, quon
nis organa sint. Cæterùm tunica crassorum intesti
nica interiore durior est, quanto illa materiam co
ram. Quandoquidem quæ gracilibus continentu
huc sunt: quæ autem crassis, dura. Intestinorum tun
ocyus quod in illa defluit propellant, ita'que cito u
terna recti intestini & coli tunica, præcipuè quoqu
culum circularium fibrarum efficerentur, ne fortè q
trudunt, inuicem abscedant diuellantur'que. atque
no, ut quod sicciora excrementa amplectitur, eius g
quam fortassis non ob id solùm ut transuersas colli
tiam ut recrementa alioquin non admodum sequ
tunica secundæ uelut propugnaculum est, & copu
interuentu dorso colligentur. Cæterùm uenæ arte
elicere creduntur) non omnibus pari numero ac fre
nibus intestinis eadem exugenda succorum copia
tinuitate uiciniora sunt, eo plus optimi cremoris
gracilibus intestinis deferuntur, pauciora crassis. &
culo, quàm tenuibus intestinis inseruntur: quoniam
per plenè confectus mutatus'que est. Neruis aute
mores dignoscant: quandoquidem si sensus peni
ex flaua bile, aut alio mordaci succo intestinum pe
homo sentiret. iam uerò bilis [g] meatus in duodenum
lans, eorum actionem uehementer adiuuat, ac pit
hæc præcipua, præter succi tenuitatem, causa est, c
tinet cremorem ocyus quàm reliqua transmittat. na
intestini lateribus adfluit, sua acrimonia id magis
cius propellenda inuitat. Reliquæ enim inanitatis ie
pia, frequẽtes uenæ, proximus iecori situs, & ante ha
ductus, & liquidissimus adhuc succus, duodenum
documento sunt. Quanquã bilis in ipsum influens,
impellitq;. Sed de bilis natura, ipsius meatibus, suo p

c 51. ca 5 lib. 3 G.
f spectatur id fi. 10.
g 15 figu. c add. d.

ANDREAS VESALIUS *De Humani Corporis Fabrica* BASEL, 1543 THE WARNOCK LIBRARY